

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia poniedziałek, 30 grudnia 2024 r.

Poz. 5960

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.384.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 23 grudnia 2024 r.

Działając na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) stwierdzam nieważność uchwały Nr X/44/2024 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 22 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia na rok 2025 wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu w części, tj. § 6 w zakresie wyrazów „, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025 r.”.

Uzasadnienie

Rada Powiatu w Gołdapi, działając na podstawie art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251) podjęła uchwałę w sprawie ustalenia na rok 2025 wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu.

Ww. uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 grudnia 2024 r.

Określając w treści § 6 badanej uchwały termin jej wejścia w życie, Rada postanowiła, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025 r.

W ocenie organu nadzoru, regulacja § 6 uchwały w zakresie wyrazów: „, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025 r.” istotnie narusza art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Przedmiotowa uchwała ma charakter aktu prawa miejscowego. Wskazać bowiem należy, że jest to akt prawny o charakterze generalnym, skierowany do nieograniczonego kręgu adresatów, powszechnie obowiązujący na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

Stosownie zaś do art. 88 ust. 1 Konstytucji RP warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń i aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zgodnie z art. 42 ustawy o samorządzie gminnym, zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). W myśl art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez gminę. W związku z tym, obowiązuje je także wymóg określony w art. 4 powołanej wyżej ustawy, który stanowi, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Zgodnie z dyspozycją art. 5 ustawy przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu *wstecznej* mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że przedmiotowa uchwała Rady Powiatu w Gołdapi, jako akt prawa miejscowego, co do zasady powinna wejść w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Uchwała nie została ogłoszona do dnia 17 grudnia 2024 r. w związku z czym niewątpliwie § 6 nadaje uchwale moc obowiązującą w terminie krótszym niż 14 dni od daty jej ogłoszenia.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia 18 lipca 2019 r., sygn. akt II SA/Lu 185/19 wskazał, że ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych określa generalne zasady wejścia w życie publikowanych aktów prawnych. Termin 14 dni od daty opublikowania to zasadniczo adekwatny czas dla zapoznania się z treścią regulacji przez adresatów norm tak, aby podmioty uprawnione oraz obciążone obowiązkami funkcjonowały w poczuciu pewności prawa. Od wskazanej reguły prawodawca przewidział stosowne wyjątki - możliwość skrócenia czasu od dnia publikacji do dnia wejścia w życie, a nawet nadanie regulacjom *wstecznej* mocy obowiązującej. Za ich zastosowaniem muszą jednak przemawiać nadzwyczajne okoliczności. Wymogiem, jaki stawia się prawodawcy chcącemu skrócić *vacatio legis*, jest "uzasadniony przypadek". Nie może on zatem podjąć arbitralnej decyzji o ustaleniu *vacatio legis* krótszego niż nakazuje ustawa. Może to uczynić jedynie, gdy przemawiają za tym szczególnie okoliczności, uzasadniające skrócenie terminu pomiędzy ogłoszeniem aktu a jego wejściem w życie. Organ prawodawczy, skracając *vacatio legis*, zobowiązany jest do wykazania tego w uzasadnieniu aktu normatywnego.

Przedmiotowa uchwała ustalająca wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu określa obowiązki finansowe osób odpowiedzialnych za powstanie okoliczności, które doprowadziły do wydania dyspozycji usunięcia pojazdu z drogi.

W ocenie organu nadzoru przedmiot uregulowania objęty uchwałą wyklucza zastosowanie odstępstwa, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, tj. nie uzasadnia skrócenia 14- dniowego *vacatio legis*.

Skrócenie *vacatio legis* obowiązywania aktu prawa miejscowego w badanym przypadku narusza zasady przyzwoitej legislacji i zasady demokratycznego państwa prawa, albowiem adresaci przepisów powinni mieć odpowiedni czas na przygotowanie się do nowej sytuacji prawnej w związku z podjętą uchwałą.

Ponadto zarówno orzecznictwo, jak i doktryna wskazuje, że nie jest możliwe skrócenie okresu *vacatio legis* w stosunku do uchwał nakładających obowiązki - zwiększających obciążenia - oraz pozbawiających nabytych uprzednio uprawnień - ograniczających te uprawnienia (M. Paczocha: Ogłaszanie samorządowych aktów prawnych, FK.2001.5.35). Tymczasem badaną uchwałą Rada Powiatu w Gołdapi podwyższyła wysokość opłat, o których mowa w art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, które obowiązywały w roku 2024 na terenie Powiatu Gołdapskiego na mocy uchwały Nr LXXIII/343/2023 Rady Powiatu w Gołdapi z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia na rok 2024 wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu.

Dodatkowo należy wskazać, że do Rady Powiatu należy podjęcie corocznie, na podstawie art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, uchwały w sprawie określenia opłat za usunięcie pojazdu z drogi i przechowywanie pojazdu na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów związanych z dyspozycją usunięcia pojazdu z drogi w przypadku odstąpienia od usunięcia - w terminie umożliwiającym jej prawidłową promulgację i wejście w życie z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*. Skutkami zaniedbań w tym zakresie nie mogą być obarczani adresaci uchwały (por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 28 marca 2012 r., I SA/Kr 1539/11).

Nie można w tym przypadku także pominąć faktu, że obwieszczenie Ministra Finansów w sprawie ogłoszenia obowiązujących w 2025 r. maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym, mające istotny wpływ na kształtowanie wysokości ww. opłat przez organy stanowiące powiatów, zostało opublikowane w Monitorze Polskim w dniu 2 sierpnia 2024 r., a zatem Rada Powiatu w Gołdapi miała możliwość podjęcia uchwały na podstawie art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. –Prawo o ruchu drogowym, ze stosownym wyprzedzeniem, pozwalającym zachować ustanowione przez prawodawcę minimalne 14-dniowe *vacatio legis* poprzedzające wejście w życie uchwały.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie organu nadzoru w przypadku badanej uchwały nie zostały spełnione wymogi dopuszczalnego skrócenia okresu *vacatio legis*, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

W ocenie organu nadzoru brak jest także podstaw do przyjęcia, że w sprawie zachodzi ważny interes państwa, który uzasadniałby natychmiastowe wejście w życie przedmiotowej uchwały. Przesłanka ta nie znajduje zastosowania do aktów prawa miejscowego, ponieważ ze swej istoty akty te mają charakter lokalny i wydawane są w interesie lokalnym. Zatem ważny interes państwa, o jakim mowa w tym przepisie nie może stanowić przesłanki, która uzasadniałaby wprowadzenie uchwały z dniem ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 stycznia 2010 r., sygn. akt I OSK 1170/09, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt).

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski